

Drs. W. Smit
J. de Jager

No. 5.19

VISSERIJ IN CIJFERS 1972

Voorlopig berekende bedrijfsresultaten
van de zeevisserij

Mei 1973

L 26
5.19 B

Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Visserij

75641 JR1972

Inhoud

	Blz.
WOORD VOORAF	5
HOOFDSTUK I ALGEMEEN OVERZICHT	7
HOOFDSTUK II KLEINE ZEEVISSERIJ	13
HOOFDSTUK III GROTE ZEEVISSERIJ	17
HOOFDSTUK IV GARNALENISSERIJ	21
SUMMARY	25
TABELLEN:	
ALGEMEEN	
1. Totaaloverzicht van de vloot van de zeevisserij	8
2. Overzicht van de investeringen in de visserij	9
3. Aanvoer en opbrengst per tak van visserij	10
4. Prijsindexcijfers van in Nederlandse havens aangevoerde visprodukten	11
5. Prijsindexcijfers van kostenfactoren in de visserij	12
KLEINE ZEEVISSERIJ	
6. Overzicht van de vloot van de kleine zeevisserij	14
7. Aanvoer en besomming van de kleine zeevisserij	15
8. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de kleine zeevisserij	16
GROTE ZEEVISSERIJ	
9. Overzicht van de vloot van de grote zeevisserij	18
10. Aanvoer en besomming van de grote zeevisserij	19
11. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de grote zeevisserij	20
GARNALENISSERIJ	
12. Overzicht van de vloot van de garnalenvisserij	22
13. Aanvoer en opbrengst van consumptiegarnalen	23
14. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de garnalen- visserij	24

Woord vooraf

"Visserij in cijfers" 1972 heeft tot doel overheid en bedrijfsleven op zo kort mogelijke termijn na afloop van het jaar gegevens te verstrekken over de voorlopig berekende bedrijfsresultaten van de visserij in 1972. Het onderzoek omvat de grote zeevisserij, de kleine zeevisserij, alsmede de garnalenvisserij.

Met de publikatie van dit rapport wordt een oude, maar zinvolle traditie weer hervat. Het ligt in de bedoeling ook in de komende jaren de voorlopige rentabiliteitscijfers van alle takken van visserij in een gezamenlijk rapport uit te brengen, waarbij het accent ligt op de cijfers en de tekst zeer summier is. In de loop van 1973 zullen per tak van visserij de definitieve cijfers worden geanalyseerd en gepubliceerd.

Teneinde het inzicht te verruimen zijn in het rapport tevens bedrijfsresultaten vermeld over enkele voorgaande jaren, terwijl eveneens een aantal algemene gegevens zijn opgenomen.

Voor een gedetailleerde verantwoording van de toegepaste methode van berekening en van de dokumentatie, wordt verwezen naar reeds eerder uitgebrachte rapporten over de afzonderlijke takken van visserij.

Aan de totstandkoming van de publikatie hebben onder leiding van drs. W. Smit meerdere medewerkers van de afdeling Visserij en Bosbouw een bijdrage geleverd, waarvan J. de Jager ter zake van de grote zeevisserij afzonderlijk dient te worden vermeld.

De directeur,

(A. Maris)

Den Haag, mei 1973

HOOFDSTUK I

Algemeen overzicht

Het jaar 1972 heeft zich gekenmerkt door een stabilisatie van de vloot in die zin, dat tegenover een teruggang van het aantal eenheden van de grote zee- en garnalenvloot een toenemend aantal kleine zeevissersschepen in exploitatie waren. Per saldo nam het aantal zeegaande vissersschepen met 5 af tot 670 trawlers en kotters.

Het totale motorvermogen van de zeegaande vissersvloot nam met 7% toe tot ongeveer 334 000 pk met name door een uitbreiding van het motorvermogen van de kottervloot. De leeftijdssamenstelling van de zeegaande vissersvloot werd enigszins ongunstiger: het aantal schepen tot en met tien jaar oud verminderde van 58% tot 51%.

Het aantal opvarenden op de zeegaande vissersvloot veranderde weinig en bleef op ruim 3400 man.

Het in de vaart brengen van nieuwe schepen en het inbouwen van nieuwe motoren in bestaande vaartuigen vergde een investering van ruim 48 miljoen gulden, dat is 20% meer dan in 1971.

De totale aanvoer van de Nederlandse visserij was in 1972 ruim 8% hoger dan in 1971. Met name de aanvoer van de grote zeevisserij en die van de mosselcultuur lieten belangrijke stijgingen zien; de kleine zeevisserij daarentegen voerde minder aan. De totale besomming was met bijna 347 miljoen gulden ongeveer 14% hoger dan in het voorafgaande jaar. De grootste stijging werd gerealiseerd in de grote en kleine zeevisserij. Naast grotere aanvoeren (haring bij de grote zeevisserij) was vooral een gunstig prijsverloop de oorzaak van de toegenomen besommingen. Daarbij dient echter niet uit het oog te worden verloren dat ook de prijzen van visserijmaterialen in vele gevallen zijn gestegen. Een gunstige uitzondering hierop was het prijsverloop van gasolie.

Tabel 1. Totaaloverzicht van de vloot van de zeevisserij (per 31 december)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)
Aantal vaartuigen met als hoofdbedrijf:							
Kleine zeevisserij	459	480	512	460	456	456	462
Grote zeevisserij	111	114	103	91	80	74	72
Garnalenvisserij	232	230	228	194	164	145	136
Totaal	802	824	843	745	700	675	670
Totaal motorvermogen (in 1000 pk):							
Kleine zeevisserij	134	156	194	196	206	215	237
Grote zeevisserij	89	94	89	82	75	75	76
Garnalenvisserij	28	29	30	28	26	23	21
Totaal	251	279	313	306	307	313	334
Aantal vaartuigen met een casco van:							
0-10 jaar oud	423	442	468	455	431	393	342
11-20 jaar oud	135	135	140	127	139	166	206
meer dan 20 jaar oud	244	247	235	163	130	116	122
Totaalaantal opvarenden:							
Kleine zeevisserij	2 312	2 372	2 460	2 355	2 226	2 200	2 232
Grote zeevisserij	1 453	1 339	1 151	980	826	826	834
Garnalenvisserij	745	680	661	578	499	398	371
Totaal	4 510	4 391	4 272	3 913	3 551	3 424	3 437

Bron: Directie van de Visserijen, CBS, Scheepvaartinspectie, LEI.

1) Voorlopige cijfers.

Tabel 2. Overzicht van de investeringen in de visserij 1)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Totaal:							
Aantal nieuwe schepen	30	54	51	34	25	21	20
Aantal vervangen motoren	65	80	51	39	12	16	32
Investering in mln gld.	23,9	44,4	42,7	30,8	24,2	40,3	48,4
Waarvan: Kleine zeevisserij							
Aantal nieuwe schepen	18	38	44	29	19	16	16
Aantal vervangen motoren	23	42	42	16	10	12	22
Investering in mln gld.	9,9	31,1	39,1	28,9	22,8	26,6	39,0
Grote zeevisserij							
Aantal nieuwe schepen	6	5	1	-	-	4	3
Aantal vervangen motoren	-	2	-	-	-	-	-
Investering in mln gld.	10,9	9,8	2,0	-	-	12,7	8,4

1) Inclusief verlengingen en tweedehands van buiten de visserij gekochte schepen; exclusief elektronische apparatuur.

Bron: LEI

Tabel 3. Aanvoer en opbrengst per tak van visserij 1)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 2)
Aanvoer (mln kg):							
Grote zeevisserij 3)	98,6	83,2	72,4	74,6	70,3	68,5	79,8
Kleine zeevisserij 4)	88,5	84,9	90,9	92,9	100,4	116,2	111,8
Garnalenvisserij 5)	13,1	12,1	9,5	9,8	9,2	5,1	4,2
Mosselcultuur	80,4	74,4	98,8	92,1	74,8	83,2	101,1
Oestercultuur	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0
IJsselmeervisserij	14,9	14,3	10,0	8,2	2,0	2,9	2,3
Diversen	14,8	5,4	5,0	2,3	1,9	1,3	1,0
Totaal	311,0	275,1	287,4	280,7	259,4	278,1	301,2
Opbrengst (mln gld):							
Grote zeevisserij 3)	59,1	54,5	54,2	59,2	67,2	70,0	82,1
Kleine zeevisserij 4)	118,1	120,7	127,3	137,3	161,1	190,2	217,0
Garnalenvisserij 5)	17,5	17,5	16,4	12,9	17,2	14,1	16,1
Mosselcultuur	9,7	11,3	13,7	16,1	20,2	12,7	15,1
Oestercultuur	4,9	5,3	5,5	5,9	6,3	7,2	7,7
IJsselmeervisserij	10,9	11,5	10,7	10,3	7,0	8,9	8,3
Diversen	3,3	1,9	3,2	1,7	2,4	1,4	0,4
Totaal	223,5	222,7	231,0	243,4	281,4	304,5	346,7

1) Inclusief aanvoer in België, Groot-Brittannië en West-Duitsland

2) Voorlopige cijfers

3) Zonder kotters > 27 m. en loggers en trawlers van schippers-eigenaren

4) Inclusief kotters > 27 m. en loggers en trawlers van schippers-eigenaren

5) Inclusief drogerijgarnalen: t/m 1969 zonder bijvis.

Bron: CBS; LEI

Tabel 4. Prijsindexcijfers van visserijproducten (aanvoerprijzen, 1962/1964 = 100)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
RONDIVIS	94	90	87	112	129	123	149
wv. Kabeljauw	90	83	86	122	123	112	139
Schelvis	98	124	132	137	173	193	239
Koolvis	84	72	58	70	90	108	118
Wijting	113	121	105	126	192	213	237
PLATVIS	100	111	116	134	183	178	215
wv. Tong	93	109	116	135	191	177	210
Schol	143	123	106	128	166	187	228
Tarbot	119	119	137	141	172	175	224
Schar	109	120	115	130	146	133	170
Makreel	112	109	127	142	173	155	188
Verse haring	142	161	173	197	212	206	203
Gezouten haring	147	153	182	189	215	253	224
ZEEVIS EN HARING	108	114	117	138	177	172	198
SCHAAL/SCHELPDIEREN	137	148	145	144	193	167	181
wv. Garnalen (voor cons.)	161	159	167	130	161	215	279
Mosselen (voor cons.)	100	125	117	142	225	125	125
Oesters	174	179	183	195	206	207	216
TOTAAL ZEEVISSERIJ	111	118	121	139	179	171	196
IJSSELMEERVISSERIJ	118	122	126	121	160	162	174
wv. Aal en paling	118	123	129	120	157	161	182
Snoekbaars	127	95	78	129	187	162	156
TOTALE VISSERIJ	112	118	121	138	179	171	196

Bron: CBS

Tabel 5. Prijsindexcijfers van kostenfactoren in de visserij 1) (1967 = 100; bron: LEI)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 2)
Gasolie (zeevisserij) 3)	94	100	99	93	102	117	110
Gasolie (kustvisserij) 4)	78	100	99	95	101	111	107
Smeerolie	96	100	100	101	104	119	122
IJs	95	100	100	101	114	131	156
Boekelozout	98	100	98	100	102	107	109
Nylongaren	114	100	94	97	102	102	103
Nylonnetwerk	103	100	99	102	104	107	108
Complete netten (nylon):							
haringtrawl	100	100	99	103	104	108	108
boomkor 5)	.	.	.	100	101	105	106
spanvisserij 5)	.	.	.	100	101	105	106
Nylon touwwerk	107	100	99	98	101	104	104
Staaldraad	95	100	98	104	117	133	142
Haringtonnen (eiken)	98	100	101	96	115	124	124
Premiekistjes (inhoud 25 kg)	.	100	93	93	98	98	98
Nylongaren voor fuiken	86	100	104	111	111	111	104
Voeding 6)	99	100	102	106	111	115	122
Bouwkosten schepen 7)	95	100	106	115	126	143	157

1) Tot en met 1968 na aftrek van eventueel terugontvangen omzetbelasting; daarna na aftrek van BTW.

2) Voorlopige cijfers.

3) Exclusief bijzonder invoerrecht op minerale oliën.

4) Inclusief bijzonder invoerrecht op minerale oliën.

5) 1969 = 100.

6) Bron: CBS.

7) Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat, afd. Vaartuigen.

HOOFDSTUK II

Kleine zeevisserij

De vloot, waarmee aan de kleine zeevisserij is deelgenomen, was in 1972 met 547 vaartuigen rond 5% kleiner dan in 1971. De daling betrof echter alleen schepen waarvoor andere visserijen (garnalenvisserij) hoofdbedrijf waren. Waarschijnlijk hebben de wat betere uitkomsten van de garnalenvisserij, vooral in vergelijking met de zomermaanden van 1971, vele garnalenvissers ertoe gebracht af te zien van het (tijdelijk) uitoefenen van de kleine zeevisserij.

De vloot, voor welke de kleine zeevisserij hoofdbedrijf was, breidde zich qua aantal enigszins uit, doch het totale motorvermogen nam, door het in de vaart brengen van grote schepen met sterke motoren en door de vervanging van bestaande motoren door aanzienlijk sterkere eenheden, met 10% toe.

In alle groepen vaartuigen met motoren t/m 600 pk nam de omvang van de vloot af (te zamen van 354 tot 328 schepen), terwijl boven 600 pk de vloot groter werd (van 102 tot 134 schepen). De leeftijdsopbouw van de vloot van de kleine zeevisserij werd ongunstiger. Het percentage schepen met een ouderdom t/m tien jaar verminderde van 69 tot 60%.

Binnen de gedaalde totale aanvoer van de kleine zeevisserij waren het met name de tong- en haringvangst die relatief sterk terugliepen. De vangst van rondvis liep slechts weinig terug, terwijl die van de overige platvis belangrijk toenam. Vooral door een hoger prijsniveau was de totale besomming met 217 miljoen gulden 14% hoger dan in 1971. Met name de toegenomen besomming van de overige platvis is vermeldenswaard; in dit verband kunnen vooral schol en in mindere mate tarbot worden genoemd.

Door in het algemeen hogere en in een aantal gevallen belangrijk hogere besommingen per schip waren voor de maatschapskotters van de groep "Noord" (thuishavens benoorden Katwijk) de bedrijfsresultaten gunstiger tot veel gunstiger dan in 1971. In het bijzonder met de grotere kotters kon een toenemende verbetering van het bedrijfsresultaat worden gerealiseerd. Voor de vaartuigen van de maatschapsvloot van de groep "Zuid" waren de besommingen in het algemeen lager dan in 1971, terwijl uiteraard tevens de nettoresultaten en de inkomens van de opvarenden gemiddeld terugliepen.

Voor de kotters met bemanning op arbeidsovereenkomst was 1972 een gunstig jaar, hetgeen tot uiting kwam in hogere nettoresultaten en bemannings-inkomsten. Alleen op trawlers en loggers, die bij schippers-eigenaren in exploitatie waren, bleven de resultaten op een onbevredigend niveau.

Tabel 6. Overzicht van de vloot van de kleine zeevisserij

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)
Aantal vaartuigen, waarmee aan de kleine zeevisserij is deelgenomen	556	603	637	655	529	575	547
Per 31 december:							
Aantal vaartuigen, waarvoor de kleine zeevisserij hoofdbedrijf was:							
maatschap	303	325	369	362	372	387	404
arbeidsovereenkomst	156	155	143	98	84	69	58
totaal	459	480	512	460	456	456	462
Gemiddeld motorvermogen	291 pk	324 pk	378 pk	425 pk	452 pk	471 pk	513 pk
Aantal vaartuigen met een motor van:							
1 - 200 pk	115	85	52	28	26	24	21
201 - 300 pk	189	181	163	117	99	96	80
301 - 400 pk	94	111	112	94	83	74	71
401 - 600 pk	59	93	146	155	160	160	156
601 - 800 pk	2	10	38	62	78	80	90
801 - 1100 pk	-	-	1	4	10	22	39
1101 - 1500 pk	-	-	-	-	-	-	5
Aantal vaartuigen met een ouderdom van:							
0 - 10 jaar	297	315	345	337	330	316	278
11 - 20 jaar	97	92	98	87	94	103	147
meer dan 20 jaar	65	73	69	36	32	37	37

1) Voorlopige cijfers

Bron: Directie van de Visserijen; CBS; Scheepvaartinspectie; LEI.

Tabel 7. Aanvoer en besomming van de kleine zeevisserij

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)
Aanvoer (mln kg):							
Tong	23,3	21,5	20,9	18,4	13,7	16,6	15,0
Overige platvis	27,9	28,1	29,9	35,5	41,7	42,6	49,1
Rondvis enz.	27,6	26,8	32,9	30,6	26,1	38,8	36,1
Versae haring	6,8	6,8	5,6	6,9	16,0	14,2	7,9
Gezouten haring	2,3	1,4	1,0	1,1	1,1	1,6	1,7
Makreel	0,6	0,3	0,6	0,4	1,8	2,4	2,0
Totaal	88,5	84,9	90,9	92,9	100,4	116,2	111,8
Besomming (mln gld):							
Tong	74,9	80,7	83,5	86,4	90,4	101,9	109,5
Overige platvis	21,9	19,6	20,3	26,7	38,2	45,0	62,0
Rondvis enz.	15,2	15,4	19,1	19,6	20,7	32,1	37,6
Versae haring	3,5	3,5	3,1	3,2	9,7	7,9	4,7
Gezouten haring	2,3	1,4	1,0	1,2	1,3	2,4	2,3
Makreel	0,3	0,1	0,3	0,2	0,8	0,9	0,9
Totaal	118,1	120,7	127,3	137,3	161,1	190,2	217,0

1) Voorlopige cijfers.

Bron: CBS, Directie

Tabel 8. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de kleine zeevisserij (1000 gld)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)	
Maatschap Noord								
201- 300 pk	Brutobesomming	305,5	248,6	206,5	210,4	226,9	268,5	292,5
	Netto-overschot	53,0	26,3	10,2	4,0	- 4,4	15,1	27,5
	Deel volw. opvarende	26,3	21,0	16,3	17,9	20,7	25,9	31,1
301- 400 pk	Brutobesomming	389,0	355,6	285,4	278,1	294,3	323,2	333,5
	Netto-overschot	68,6	41,4	18,1	10,8	19,0	35,3	31,0
	Deel volw. opvarende	31,4	28,6	20,3	21,3	22,5	27,5	32,0
401- 600 pk	Brutobesomming	.	355,0	385,7	417,6	465,5	525,2	612,2
	Netto-overschot	.	37,8	25,8	24,7	29,9	27,3	58,6
	Deel volw. opvarende	.	26,2	25,6	28,0	32,1	37,6	47,2
601- 800 pk	Brutobesomming	.	.	446,6	538,3	617,2	680,5	827,5
	Netto-overschot	.	.	15,6	46,7	56,0	60,1	119,0
	Deel volw. opvarende	.	.	28,5	33,9	40,2	44,7	57,9
801-1100 pk	Brutobesomming	.	.	.	.	.	868,2	1076,4
	Netto-overschot	.	.	.	.	.	122,2	197,0
	Deel volw. opvarende	.	.	.	.	.	51,8	70,2
Maatschap Zuid								
201- 300 pk	Brutobesomming	182,8	175,6	157,8	154,6	163,6	223,0	227,5
	Netto-overschot	23,0	14,1	2,2	- 5,7	- 2,0	7,3	5,2
	Deel volw. opvarende	17,9	19,5	15,4	14,5	18,4	22,1	26,2
301- 400 pk	Brutobesomming	302,5	297,0	236,6	207,6	246,4	286,6	254,3
	Netto-overschot	58,7	45,2	16,7	2,5	10,3	23,9	- 1,2
	Deel volw. opvarende	28,3	25,5	20,4	19,6	24,1	27,1	26,5
401- 600 pk	Brutobesomming	.	402,0	332,0	380,6	473,1	481,0	456,7
	Netto-overschot	.	65,4	1,6	24,9	57,8	50,6	46,2
	Deel volw. opvarende	.	29,1	23,0	28,5	35,7	36,2	35,8
601- 800 pk	Brutobesomming	.	.	.	545,1	701,6	737,1	680,1
	Netto-overschot	.	.	.	59,3	84,3	70,1	49,5
	Deel volw. opvarende	.	.	.	34,1	45,0	46,8	46,0
801-1100 pk	Brutobesomming	.	.	.	.	.	.	940,4
	Netto-overschot	.	.	.	.	.	.	125,7
	Deel volw. opvarende	.	.	.	.	.	.	62,5
Arbeidsovereenkomst								
301- 400 pk	Brutobesomming	316,1	295,6	295,4	318,3	321,2	402,1	437,8
	Netto-overschot	19,1	- 0,1	- 25,1	- 26,5	- 31,9	4,0	17,1
	Deel matroos	14,8	14,1	14,8	16,5	19,4	24,5	26,2
401- 600 pk	Brutobesomming	349,5	333,9	366,5	364,2	403,2	524,3	607,1
	Netto-overschot	5,3	- 1,2	- 21,3	- 32,4	- 7,4	11,3	69,9
	Deel matroos	15,6	15,4	16,5	18,4	21,7	24,4	28,2
> 500 pk	Brutobesomming	.	.	.	343,9	444,0	524,8	554,0
(trawlers/	Netto-overschot	.	.	.	- 76,7	- 40,9	- 32,5	- 35,0
loggers)	Deel matroos	.	.	.	17,0	20,9	24,2	26,5

1) Voorlopige cijfers.

HOOFDSTUK III

Grote zeevisserij

De trawlvloot van de grote zeevisserij is in 1972 met twee eenheden teruggelopen. Deze daling was het gevolg van de verkoop van vier zijtrawlers (waarvan een met diepvriesinstallatie) aan schippers-eigenaren, de verkoop van een zijtrawler naar het buitenland en daartegenover het in de vaart brengen van twee nieuwe vrieshektrawlers en een hektrawler zonder diepvriesinstallatie. Bovendien werden twee reeds in de vloot aanwezige hektrawlers van een diepvriesinstallatie voorzien.

Het gemiddeld motorvermogen van de trawlvloot steeg door deze mutaties van 1018 pk in 1971 tot 1061 pk per eind 1972.

De totale aanvoer van de grote zeevisserij was in 1972 met bijna 80 miljoen kg ruim 16% groter dan in 1971. Vooral de haringaanvoer vertoonde een gunstig verloop, terwijl echter ook de aanvoer van makreel en van platvis toenam. Alleen rondvis werd minder aangevoerd.

De totale besomming van de grote zeevisserij bereikte met 82 miljoen gulden een nog niet eerder bereikt niveau; de stijging t.o.v. 1971 bedroeg 17%. In alle categorieën trad een meerdere of mindere toeneming van de besomming op, bij de verse haring echter relatief het minst, ondanks de sterk gestegen aanvoer. Opmerkelijk is het sinds enkele jaren sterk toegenomen aandeel van rond- en platvis in de besomming: van 27% in 1966 tot 42% in 1972.

De bedrijfsresultaten van de kleinere zijtrawlers, waarmee in hoofdzaak aan de boomkorvisserij werd deelgenomen, verbeterden in vergelijking met 1971 aanzienlijk, hoewel het netto-resultaat nog steeds negatief is gebleven.

De grotere zijtrawlers, voor welke de haringtrawl hoofdbedrijf was, en de hektrawlers met diepvriesinstallatie van 1180 - 1320 pk realiseerden een praktisch gelijkgebleven besomming, terwijl de inkomens van de opvarenden verbeterden. Het netto-resultaat liep echter sterk terug.

Het tegengestelde beeld dat de minder gunstige ontwikkeling van de gemiddelde besomming per vaartuig oplevert tegenover de stijging van de totale besomming van de grote zeevisserij, moet worden toegeschreven aan het in de vaart brengen van enkele grote vriestrawlers, een groep schepen waarover echter nog geen exploitatiegegevens ter beschikking staan, en andere mutaties in de vloot.

Tabel 9. Overzicht van de vloot van de grote zeevisserij (per 31 december)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Loggers, seizoenbedrijf	12	12	9	4	2	-	-
Zijtrawlers zonder diepvr.install. 1)	81	79	72	66	57	49	45
Zijtrawlers met diepvriesinstall.	2	2	2	1	1	1	-
Hektrawlers zonder diepvr. install.	10	13	11	11	11	11	10
Hektrawlers met diepvriesinstall.	6	8	9	9	9	13	17
Totaal	111	114	103	91	80	74	72
Gemiddeld motorvermogen	804pk	824pk	860pk	903pk	943pk	1018pk	1061pk
Aantal vaartuigen met een casco van:							
0 - 10 jaar oud	73	72	63	56	50	43	40
11 - 20 jaar oud	10	15	19	20	22	29	31
meer dan 20 jaar oud	28	27	21	15	8	2	1

1) Per ultimo 1966 incl. 2 stoomtrawlers.

Bron: Directie van de Visserijen; CBS; Scheepvaartinspectie; LEI.

Tabel 10. Aanvoer en opbrengst van de grote zeevisserij (inclusief diepvries)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)
Aanvoer (mln kg):							
Gezouten haring	29,8	25,4	20,8	22,8	22,3	18,6	23,1
Verse haring	22,8	11,4	7,5	9,5	8,7	10,4	15,0
Makreel	14,6	16,5	9,2	8,5	4,7	6,0	8,1
Rondvis enz.	29,8	26,8	29,7	28,2	29,9	29,0	28,0
Tong	0,5	0,8	1,5	1,4	1,0	0,9	1,2
Overige platvis	1,1	2,3	3,7	4,2	3,7	3,6	4,4
Totaal	98,6	83,2	72,4	74,6	70,3	68,5	79,8
Opbrengst (mln gld):							
Gezouten haring	26,7	23,8	23,6	26,5	29,5	27,9	32,1
Verse haring	10,8	6,0	5,4	7,0	8,3	10,1	10,7
Makreel	5,4	6,2	4,1	3,7	2,7	3,1	5,0
Rondvis enz.	13,4	12,5	12,2	12,2	17,1	19,5	20,6
Tong	1,7	3,8	6,6	6,8	6,3	5,9	8,2
Overige platvis	1,1	2,2	2,3	3,0	3,3	3,5	5,5
Totaal	59,1	54,5	54,2	59,2	67,2	70,0	82,1

1) Voorlopige cijfers

Bron: CBS, Directie van de Visserijen, LEI.

Tabel 11. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de grote zeevisserij (1000 gld) 1)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 2)
Zijtrawlers							
600-750 pk, voornamelijk boomkorvisserij							
Brutobesomming	.	.	.	425,3	569,3	583,8	665,5
Netto-overschot	.	.	.	-102,2	-35,9	-73,2	-38,8
Inkomen matroos	.	.	.	15,8	20,6	21,6	24,5
800-1000 pk, voornamelijk trawlvissersrij							
Brutobesomming	754,8	656,1	688,4	785,7	953,5	984,2	984,7
Netto-overschot 3)	+3,3	-80,9	-69,5	-49,3	+3,8	-60,1	-115,1
Inkomen matroos	16,6	15,3	16,2	18,6	21,9	22,1	23,6
Hektrawlers							
Zonder diepvriesinstallatie							
1200 pk							
Brutobesomming	1033,4	979,8	915,7	1154,8	1410,4	1514,1	.
Netto-overschot	-23,5	-66,6	-95,4	+40,0	+133,9	+60,0	.
Inkomen matroos	19,6	19,4	19,1	24,2	27,1	29,3	.
Met diepvriesinstallatie							
1180-1320 pk							
Brutobesomming	.	.	.	1359,9	1620,5	1540,8	1596,5
Netto-overschot	.	.	.	+116,1	+192,3	-35,0	-16,3
Inkomen matroos	.	.	.	25,2	29,0	28,3	31,5

1) Afschrijving t/m 1968 op basis van een economische levensduur van 14 jaar, daarna 12 jaar.

2) Voorlopige cijfers.

3) t/m 1968 onder de veronderstelling van aanvoer uitsluitend te Scheveningen, daarna zijn voor de berekening van de kosten de plaatsen aangehouden waar de aanvoer in werkelijkheid plaats had.

Garnalenvisserij

In 1972 werd door een wederom kleiner aantal vaartuigen aan de garnalenvisserij deelgenomen. Ook de vloot, voor welke de garnalenvisserij hoofdbedrijf was, verminderde en wel van 145 tot 136 schepen. Bovendien was het gemiddelde motorvermogen per vaartuig van de overblijvende garnalenvloot kleiner dan in 1971, zodat het totale motorvermogen van de garnalenschepen daalde van rond 23 000 tot rond 21 000 pk. De vermindering van de vloot manifesteerde zich in het bijzonder in de noordelijke thuishavens.

De leeftijdsopbouw van de garnalenvloot werd enigszins ongunstiger. Was in 1971 53% van de vloot ouder dan 20 jaar, in 1972 was dit percentage opgelopen tot 62%.

De aanvoer van consumptiegarnalen bereikte in 1972 een dieptepunt. In de laatste 20 jaar is het in Nederland niet voorgekomen, dat minder dan 4 000 ton is aangevoerd. Door een verbetering van het prijsniveau kon de totale besomming een hoger peil bereiken dan in 1971; in 1970 en vóór 1969 werden echter hogere besommingen bereikt dan in 1972, waarbij uiteraard de inflatie sedert die tijd de reële achteruitgang nog groter maakt.

De hogere totale besomming en het teruggelopen aantal garnalenvissersvaartuigen hebben uiteraard niet nagelaten de gemiddelde besomming per vaartuig in gunstige zin te beïnvloeden. Gemiddeld over alle vaartuigen is de besommingsstijging op ongeveer 25% te calculeren. Vooral de visserij "om de Noord" heeft aanzienlijk betere resultaten opgeleverd. In het zuiden echter waren de gemiddelde besommingen lager dan in 1971. Het een en ander heeft ertoe geleid, dat in alle groepen, waarin de exploitatie in 1971 gemiddeld een netto-tekort opleverde, thans een netto-overschot werd gerealiseerd, waartegenover echter bij de kotters uit Breskens het netto-overschot in 1971 verkeerde in een tekort in 1972. Het inkomen van de opvarenden is over het algemeen eveneens verbeterd.

Tabel 12. Overzicht van de vloot van de garnalenvisserij

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)
Aantal vaartuigen, waarmee aan de garnalenvisserij is deelgenomen	313	315	310	289	238	210	192
Per 31 december:							
Aantal vaartuigen, waarvoor de garnalenvisserij hoofdbedrijf was: Noord	168	167	177	150	131	116	106
Zuid	64	63	51	44	33	29	30
Totaal	232	230	228	194	164	145	136
Gemiddeld motorvermogen	119pk	128pk	131pk	145pk	157pk	159pk	157pk
Aantal vaartuigen met een motor van:							
1 - 79 pk	52	42	36	26	20	15	11
80 - 150 pk	147	115	144	106	77	73	67
meer dan 150 pk	33	73	48	62	67	57	58
Aantal vaartuigen met een ouderdom van:							
0 - 10 jaar	53	55	60	62	51	34	24
11 - 20 jaar	28	28	23	20	23	34	28
meer dan 20 jaar	151	147	145	112	90	77	84

1) Voorlopige cijfers

Bron: Directie van de Visserijen; CBS; Scheepvaartinspectie; LEI.

Tabel 13. Aanvoer en opbrengst van consumptiegarnalen

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Zoute garnalen:							
Aanvoer (ton)	3 478	3 162	2 909	3 393	3 644	1 952	2 109
Af: doordraai (ton)	<u>16</u>	<u>14</u>	<u>81</u>	<u>159</u>	<u>107</u>	<u>31</u>	<u>2</u>
Verkocht (ton)	3 462	3 148	2 828	3 234	3 537	1 921	2 107
Gem. prijs (ct./kg)	304	309	296	228	252	361	442
Opbrengst (1 000 gld)	10 513	9 726	8 368	7 358	8 900	6 925	9 307
Flauwe garnalen:							
Aanvoer (ton)	4 105	4 437	3 801	4 120	3 746	2 350	1 790
Af: doordraai (ton)	<u>181</u>	<u>180</u>	<u>70</u>	<u>605</u>	<u>148</u>	<u>28</u>	<u>4</u>
Verkocht (ton)	3 924	4 257	3 731	3 515	3 598	2 322	1 786
Gem. prijs (ct./kg)	172	178	212	154	214	271	359
Opbrengst (1 000 gld)	6 757	7 571	7 894	5 404	7 709	6 291	6 417
Totaal:							
Aanvoer (ton)	7 583	7 599	6 710	7 513	7 390	4 302	3 899
Af: doordraai (ton)	<u>197</u>	<u>194</u>	<u>151</u>	<u>764</u>	<u>255</u>	<u>59</u>	<u>6</u>
Verkocht (ton)	7 386	7 405	6 559	6 749	7 135	4 243	3 893
Gem. prijs (ct./kg)	234	234	248	189	233	311	404
Opbrengst (1 000 gld)	17 270	17 297	16 262	12 762	16 609	13 216	15 724

Bron: Produktschap voor Vis en Visprodukten.

Tabel 14. Bedrijfsresultaten per vaartuig van de garnalenvisserij (1000 gld)

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 1)
Westerschelde (Breskens) ≙ 80pk							
Brutobesomming	157,3	137,5	106,3	112,1	126,3	148,6	136,6
Netto-overschot	25,7	15,4	-4,7	-4,9	9,0	13,4	-6,0
Deel volw. opvarende	20,0	16,8	12,9	13,4	16,2	19,0	19,7
Oosterschelde (Arnemuiden) ≙ 80pk							
Brutobesomming	133,6	125,4	94,5	122,8	168,7	146,2	144,6
Netto-overschot	20,8	15,8	2,9	5,6	13,2	7,1	10,4
Deel volw. opvarende	16,0	14,3	10,3	12,8	20,9	18,8	16,0
Waddenzee (Wieringen) ≙ 75pk							
Brutobesomming	154,4	140,4	126,9	120,0	180,0	149,3	178,8
Netto-overschot	22,4	14,6	1,2	-1,9	7,5	-1,5	8,6
Deel volw. opvarende	21,8	18,5	14,8	15,1	21,7	21,1	26,6
Waddenzee (Harlingen) ≙ 60pk							
Brutobesomming	68,8	85,1	74,6	63,0	125,6	81,3	124,4
Netto-overschot	10,2	11,3	5,9	-4,3	6,2	-9,2	13,9
Deel volw. opvarende	12,8	13,0	11,9	10,2	15,7	12,2	18,6
Waddenzee (Zoutkamp) ≙ 45pk							
Brutobesomming	61,7	56,9	54,4	49,3	84,6	77,0	103,9
Netto-overschot	10,5	5,6	0,1	0,5	6,0	0,6	8,9
Deel volw. opvarende	10,4	9,7	9,8	8,5	12,6	11,9	16,7
Waddenzee (Termunten) ≙ 60pk							
Brutobesomming	38,4	40,8	65,4	53,8	69,4	66,0	115,7
Netto-overschot	1,0	-0,7	4,0	-6,6	-4,6	-11,3	8,3
Deel volw. opvarende	7,8	7,0	9,7	9,3	12,1	12,3	19,3
Gemiddeld Nederland							
Brutobesomming	95,7	94,4	85,6	86,0	129,5	109,7	135,6
Netto-overschot	13,6	10,0	1,5	-2,3	5,4	-2,1	7,9
Deel volw. opvarende	14,3	13,0	11,6	11,7	17,0	16,1	20,2

1) Voorlopige cijfers.

Summary

The report deals with the financial results of the Netherlands' sea-fisheries in 1972, the data being provisional.

Total landings of the aggregate Netherlands' fisheries showed an 8 percent increase compared with 1971 whereas proceeds were 14 percent higher. Bigger landings rose from middle-water fisheries and from mussel-farming, near-water fisheries suffering a decline in landings.

Both middle-water and near-water fisheries effectuated higher proceeds (a 17 and 14 percent increase respectively). Shrimpfishing resulted in the smallest landings ever since twenty years but proceeds were 19 percent higher than in 1971.

The sea-going fleet went down to 670 vessels, the number being 675 in 1971. Total machinepower rose from 313,000 to 334,000 HP as total manpower did not show great fluctuations, including over 3,400 crewmembers.

Near-water fishing included double beam-trawling on flatfish and to a lesser extent side-trawling and pair-trawling on roundfish and herring. Those fisheries were the main occupation for 462 vessels, mostly cutters, of which 404 whose crew is signed on on a partnership basis and 58 with crews on labour contract. Fishing by Northern based cutters yielded better results compared with 1972, but cutters from Southern harbours had slightly lower results.

The middle-water fleet consisted of 45 side-trawlers, 10 wet fish stern-trawlers and 17 freezer stern-trawlers, trawling on herring and roundfish.

Gross receipts per vessel in the middle-water fisheries remained about the same as in 1971, net results being worse owing to rising costs.

Average gross receipts of shrimp-fishingcraft were some 25 percent higher than in 1971 and net income also increased considerably.